Фелікс Лопе де Вега Карпіо
Сонети з комедії "Собака на сіні"

Перекладач: Микола Лукаш
Джерело: З книги: Від Бокаччо до Аполлінера/Перекладе/ К.:Дніпро,1990

* * *

Я помічала тисячу разів —
вродливий і розумний Теодоро;
він був би втіхою моєму зору,
якби не мур, що стан між нами звів.

Амур — могутній владар, бог богів,
але свого не зраджу я гонору:
сама себе я стримаю суворо
від недостойних честі почуттів.

Та ревнощі мені бентежать душу
і заздрощі на те добро чуже,
що я од нього утікати мушу;

і мимоволі я гадаю вже —
як з Теодоро можем ми зрівнятись:
мені спуститись чи йому піднятись?

* * *

Чужим коханням серце запалилось,
ще не любивши, стала я ревнива;
це річ, здається, просто неможлива,
та від Амура так мені судилось.

Од ревнощів любов моя вродилась,
бо жаль мені, що я така вродлива,
а та за мене гірша, та щаслива,
бо ніжного кохання сподобилась.

Бентежить душу дивне хвилювання,
і це не тільки заздрощі, я знаю —
любити хочу, прагну милування.

Не силую і не забороняю,
не дам надії і не збавлю мрії —
нехай мене, хто вміє, зрозуміє.

* * *

Як хтось когось, здається, полюбив,
побачивши з другою женихання,-
це — заздрощі, а зовсім не кохання,
якщо й до того вогник не горів.

Та як і перше в серці був порив —
це — вже любов, що прагне обладання,
що на уста жене слова жадання,
як кров жене в обличчя стид чи гнів.

Нічого більше не скажу комусь,
щоб знизька не образити високе;
прийму я долі вироки жорстокі,

надії на блаженство я зречусь,
аж поки не упевнюся, що смію
в душі живити цю безумну мрію.

* * *

Невже це так? Чи це мені не сниться?
Ні, справді, руку дати попросила,
і личко їй рум'янцями скрасила
напіврозкрита ніжна таємниця.

Невже ж моя сподіванка здійсниться?
І вірю я, і вірити несила...
Що ж діяти? Віддамся долі сміло —
Непевність мусить скоро проясниться.

А як Марчелла? Це ж для неї зрада...
Жінки на нас надії покладають,
а ми... Та ні, з них кожна зміні рада,

вони мужчин частіше покидають,
аби знайшлась нова якась принада;
а коли так — нехай самі страждають!

* * *

Любове, годі! Це страшна забава!
Поглянь, як жертва мучиться твоя.
Мені ти, певно, скажеш: "Це не я,
це тінь моя, її це чорна справа".

О ревносте, пораднице лукава,
трутизну ллєш ти в серце, мов змія;
загине через тебе честь моя,
її замінить вічная неслава...

Люблю його, хоч знаю, що я — море,
а він лиш човник, човничок хисткий.
Кому ж із нас страшніший буревій?

Любов чи гонор — хто кого поборе?
Так туго тятиву я нап'яла,
що трісне лук і вломиться стріла.

* * *

Яке ж ім'я цій грізній шурі-бурі,
як не любов? Та як вельможні пані
усі такі оприскливі в коханні,
то чи не краще нам любити фурій?

Нехай шляхетства кодекси похмурі
утіх не визнають, що рівно дані
людині кожній в будь-якому стані,-
та нащо ж потурать своїй натурі?

О ручко мила, що мене побила,
хотів би я тебе поцілувати,
хоч ти б мені іще й не те зробила...

Не думав я, що ти така завзята!
Але як ти такі узори пишеш,
то не любов'ю — ревнощами дишеш.

* * *

Ні, щоб мене не вбила люта мука,
подамся десь до дальніх берегів...
Любов не знає зліших ворогів,
як забуття, як віддаль і розлука.

З очей ізникне любощів спонука —
і жар, дивись, у серці перетлів...

Одна розлука після цих жалів
душевного спокою запорука.

Там жде мене утіха забуття,
якої всякий пристрасно жадає,
хто, як і я, від любощів страждає.

Покину ж тут усе без вороття;
сховавшися в чужім далекім краї,
любов свою і муку поховаю.

* * *

Що може вдіяти моє кохання
проти цієї тиранської сваволі?
Коритись силі мушу мимоволі,
даремні всі пручання й сперечання.

Сподіванки розвіялись зарання
від подиху ворожої недолі...
Любов моя — тендітний цвіт красолі,
недосвітом прибитий в час світання.

Втішали серце й душу ніжні квіти,
що сила зла оповила в жалобу;
любов розбилась об чужу жадобу.

Що може хвору душу оживити,
коли немає плоду по цвітінню,
коли кохана мрія стала тінню?